

3248

ASHA ARCHIVES

श्री करणंगशय्यादानविधिनामसंस्कृतमार्गसु

शीर्षस्थाने द्युतकुंभ
इशाने द्युतकुंभ
आग्नेये कुंकुमकुंभ
नैऋत्ये गोक्षुप्तकुंभ
वायवे जलकुंभ

मांगसंस्थितां प्रविभक्तविभवाद्यं श्रीवत्सां कितवक्षसं।
उरमाकोत्तुमं विभुतस्मिन् वक्त्रं जगत्प्रभुं। शंखं चक्रं गदां
पद्मं दक्षहस्तं विराजितं। पुस्तकं कलशं पद्मं मुकुटं वा प्रह-
स्तके। नाश्वकूर्मसमासुरं लक्ष्मीनारायणं भजेत्॥ इति
ध्यात्वा। आवाहनादिकं कुर्यात्। ॐ आगच्छ भगवन् विष्णो
सर्वेश सर्वदृग् विभो। कृपया देवदेवेश प्रदये मे त्रिधा भव॥
इत्यावाह्यपाद्यादिवंशानुत्तमानभुङ्गेदकस्नानवस्त्रयज्ञो-
पवीतचरनेयवतिलाक्षतपुष्पधूपदीपनैवेद्यफलताम्र-
लादियथोपयत्नोपचारैः संपूज्य मूलेन पुष्पत्रयं दत्त्वा नमः

३५. आ. ३. ५५. १. ३५. ५५. ३५. ५५.

सूक्त्य। शय्यायाः परितः पूजयेत्॥ ॐ इत्यायनमः॥ ॐ
अग्रये इत्यादि॥ १०॥ ॐ आदिन्यायनमः इत्यादिग्रहान्
ॐ विनायकायनमः॥ ॐ अश्विन्यायनमः॥ ॐ दुर्गायनमः॥
ॐ वायवेनमः॥ ॐ दिग्भ्योनमः॥ इति संवत्सराः शंखे जो क्षीर
कुशतिलैर्जैवमर्घ्यपदुर्वाक्षतगंधपुष्पैर्नागैर्केल्यहिर
ण्यपश्चुरत्नजलैर्निधाय पाणिभ्यां शंखमादाय शिर
साधत्वा ज्ञानुभ्यां धरणीं गत्वा च्यंदद्यात्॥ ॐ यथा त्वं कृष्ण
शयने अभूत्या क्षीरमागरे। शय्या सुमानया शय्या प्रम
ज्मनि जन्मनि इत्यर्घ्यं। लाजा पुष्पाक्षतादिकं गृहीत्वा
जलिव ध्याशय्यां पदक्षिणीकृत्य॥ ॐ नमः प्रसादयेद्वै

कुवेरः ३॥ १॥ ३५. ५५. ३५. ५५.

इति मंत्रमुच्चारन् शय्यायां अनुदिक्षु प्रतिमंत्रेणानम
स्तुर्वन् चतुर्वारं पदक्षिणां कुर्यात्॥ ततः स पत्नी कंबुस
र्गां शय्याय मर्घ्यं यवे श्यपदुर्वायेत्॥ ॐ अमुकवेदाध्यापि
ने अमुकगोत्रमा मुज्जशर्मणे बुद्धिमान् स पत्नी काय
लक्ष्मीं तागयतामूर्तये इदं नमः नमः॥ पुष्पं नमः॥
पादार्घ्यं सार्धं चन्दनसिन्दूरयजोपवीतधूपदीपैः
पूजयित्वा वस्त्रं अलंकाराणि दद्यात्॥ ततो वस्त्रालंकार
भूषितं स पत्नी कंबुसर्गां शय्यां परितस्थितं लक्ष्मीं न
गयतामर्घ्यं विविच्य दक्षिणां निमुखो भूत्वा बुद्ध्या
हस्ते बुद्ध्या दद्यात्॥ इति शय्यायां दद्यात्॥ बुद्ध्या न वि

सुरूपमात्मानं विविन्नतत्कं शंगृहीयात् ॥ उददस्व ॥
ततो यं वकुशति लोदकं गृहीत्वा ॥ उतत्सत् ॥ उविद्यु ॥
उ अथेत्यादि ॥ देशकालो संकीर्त्य ॥ अनुकगोत्रम्यास्य
तपितु रंदेश अथ कर्तव्यं बाहुनि पिरा न्तर्गत सपिरा
कराण आद्रुम्यसांगतामिद्रुथं पितुरमुकशर्मणो ज्ञाता
ज्ञातकायवाङ्मनोजनिता शेषपापक्षयपूर्वकापरेण
हासे व्यमानविमानकराणकेतुपुरगमनोत्तरषष्टि म
हत्सवर्षतदधिकराणक क्रीडनस्त्रीमहत्सवंतराणमहि
तस्वर्गिकमहीत्वतदुत्तरषष्टीमोजनमराण्यजानरं

शिवेक्यकाप्र उमांशव्यां ईशा नदिकोराचतुष्ट
यस्थापितघृतकुं कुम गोधूमजलधुतिनामसपर
रापात्रकां कुं भानुर्धौषकप्रदेशस्थापितघृतप
रातिदाह्यपकुं भसंयुतां हंसहस्त्री प्रछन्नां शुभशी
र्षो पद्मानिकां प्रछादनपरी मुतां सवितानिकां सु
वर्णनिर्मितां लक्ष्मीं नागयगा प्रतिमां प्रगोदे
वतां तदंगानि सप्रधानानि पुजायति देवतानि
तामूलं विद्याधरं देवतं शक्रं देवतं वा दयं रा
इन्द्रदेवतं कुं कुमप्रक्षोदकं पूरागुरु चन्दना

न्यस्यते देवतानि क्षौद्रं यक्षदेवतं तथा महाशक्ति
मार्गगमनोद्योतनमार्गेण सुखगमनप्राप्त्यर्थं इन्द्रा
दीपिकां वह्निदेवतां क्षुरधाराप्रदीपं गारुडप्रवा
लुकादिदुर्गगमनगमनाभावतुरगास्तु तत्संलोक
गमनप्राप्त्यर्थं इमां बुजानहो बुजानां गिरो देवतेषां द
शादित्यात्तपोदभवश्चामन्त्रितारणाभिषेकवनवाया
णावर्षणमहाद्यमादिदुःसहानयनितारणार्थं मि
दं शुभं इत्युदेवतं शतसहस्रायुगो गणात्तामरवी
ज्यमानसुरभिलोकगमनप्राप्त्यर्थं इदं तामरं का

मध्ये तु देवतं यत्र तत्र सुखविवाहकाय इदमासन
मुत्तमानां गिरो देवतं यत्र तत्र मदात्तपि क्षुत्पि पाता
दिनिवारणार्थं इमं जलकुंभं वरुणा देवतं वा क
भोजनभाजनादीनि विश्वकर्मदेवतानि यथाश
क्तिगृहोपस्काराणि सर्वदेवतानि अत्रैवैतत्कंक
टिकापुमाधिन्यादीनि शृंगारोपस्काराणि वनस्य
तिदेवतानि उत्तमानां गिरो देवतानि वा सिंदूरं शवी
देवतं अन्यानि यथोपपन्नानि विद्युदेवतानि अ
पुकगोत्रायापुकशर्मणे वृक्षेणायमपत्नीका

यतु भ्यः सहसं प्रददेत् ॥ नमः स इति शय्यो यरि स्थितः ॥
 ब्रह्मण हस्ते कुशोदकं दद्यात् ॥ युष्मांजलिं मादाय वा
 ह्यग प्रदक्षिणं कृत्वा परेत ॥ ॐ श्रीविद्मोः प्रतिमाद्ये
 षा सर्वो धर गौर्युता ॥ सर्वरत्नममा युक्ता तव विप्र
 ति वेदिता ॥ आत्मा शं भुः शिवो गौरा शक सुरग गौः
 सह ॥ तस्माच्छ्रुत्वा प्रदानेन आत्मा एष प्रसीदतु
 ॥ इत्येतेन युष्मांजलिं विप्रयदौ क्षिपू नमस्कृत्य
 दानं प्रतिष्ठार्थं सुवर्गैकं दक्षिणां दद्यात् ॥ इति

ॐ श्रीविद्मोः प्रतिमाद्ये
 षा सर्वो धर गौर्युता

यत्पूर्वकारो गणसेव्यमानविमानाधिकारताकेन
 पुरगमनोत्तरवर्षसहस्रवर्षतदधिकारगककोडन
 स्त्रीसहस्रसंवरगासहितस्वलेकिप्रहीत्वतदुत्तरवर्ष
 योजनप्रमाणज्यातुरं शिवेभ्यः काप्रः शय्यादास्ये इ
 तिसंकल्पः ॥ तदेववाक्येन शय्यादानं कर्तुं श्रीसूर्याया
 र्घ्यत्रयः ॥ तत्र दक्षितश्चेत् गुरुनमस्कारः स्वगारेता क
 त्यामः ॥ संलार्घ्यप्रजा आत्मप्रजातं ततो देवस्य आसनप्र
 जा ॥ ॐ आधारशक्तये नमः इत्यादि ॥ ॐ गरुडासनाय नमः
 ॐ कूर्मासनाय नमः ॥ ध्यानं विष्णुत्पुंजनिभंदेवं लक्ष्मीका

पाकभागु. दवी भोजनभाजनादि यथायोग्यतः शय्या
 पार्श्वे यथासंभवस्थाने स्थापयेत्। स्त्रीपुंभेदेन वस्त्रा
 लंकागदीनि यथायोग्यवस्त्रनिस्थापयेत्। स्त्रीचतु अं
 जन प्रसाधनी कंकणिका तिलकसिन्दूरगदीनि शृंगांर
 वस्त्रनिस्थापयेत् ततः कर्त्रा शय्याग्रे प्राङ्मुखं पविश्य
 शय्यापरिस्थितं लक्ष्मीं ताराग्रं गायुतिनां पूजयेत्। त
 त्रौदौ संकल्पः। यत्तिलकुशजलं वादाय ॥ ॐ अं ह्रीं त्र्यम्ब
 दिादेशकाले संकीर्त्य अमुं कगेत्र अस्मत्पितुरमुक
 शर्मणा ज्ञाता ज्ञात कायवाङ्मनो जनिता शेष पायक्ष